

EGYETÉRTÉS

SZERKESZTŐSÉG:
 BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI UTCA 4. SZ.
 KÉPÍRATÓKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
 CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
 ELŐFIZETÉS DÍJ:
 Vidékre postán v. helyben hához hordva.
 Egy évre 20 frt. Egy negyedévre . . . 5 frt.
 Egy fél évre 10 frt. Egy hónapra . . . 1 frt. 30 kr.
 Kiszámlázás: a hazai Németországba 8 frt. 30 kr.
 Franciaországba, Olaszországba, Törökországba, Spanyolországba, Svájcba, Romániába és Szerbiába, valamint az oroszországi, melyek a postai szerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt. 20 kr.
 Egy szám ára helyben 43 kr., vidéken 70 kr.

KIADÓ-HIVATAL:
 BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI UTCA 4. SZ.
 HÍRDETÉSEKET ÉS NYILTÉRHE
 VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVEZŐ A KIADÓ-HIVATAL
 Hirdetéseket felvevő a kiadóhivatal:
 Békler: Főújságírók: Szent Mihály hírdetési irodája, I. Wollzeile Nr. 22.
 Oppik: A. J. Stübnerstr. Nr. 2.
 Mose: Hirtel, I. Selerstr. Nr. 2.
 Haasenstein és Vogler, I. Wallfischgasse 10.
 Dunke: G. L. és Társa, I. Wollzeile Nr. 12.
 Duka Miksa, I. Hirsberggasse Nr. 12.
 Schick: Henrik, I. Wollzeile Nr. 14.
 Herold: Albert, I. Wollzeile Nr. 23.
 Frankfurter: A. M., Dambé G. L. és Társa.
 Párisban: R. Mose, 40, r. Notre-Dame-d-Vieil.
 Agence Havas (place de la Bourse).

A gazda és a kiegyezés.

Az új kiegyezés, melyet a kormány Ausztriával kötött, semmit sem fog a gazda helyzetén javítani, azon intézkedése által, hogy a gabona vámja felemeltek. Kifejtették ezt részletesen lapunk tegnapi számában.

Nézünk most, milyen előnyöket kaphatott volna a gazda más uton indirekte, és milyeneket kapott tényleg.

Nyerstermekre vetett vámnak csak akkor van jósága visszahatása a termelőre, ha azokból az országot többet fogyaszt, mint a mennyit termel.

S valósággal vannak oly nyerstermekünk, melyeket felolgozunk magunk, sőt a melyeket kénytelenek vagyunk nagyobb mennyiségben behozni külföldről. Ha tehát igazán meg van a szándék a gazda állapotán segíteni, s nem hiányzik ahhoz a kellő értelelem sem, az lett volna természetes, hogy ezen termékekre vessünk magas vámoikat.

Ilyen nyerstermek például a gyapjú, a len, a kender, a nyers állati bőrök, hogy csak azokat említsük, melyek nemzetgazdasági szempontból a legfontosabbak, mind mértékükre, mind mennyiségükre nézve. Ausztria gyári nagymennyiségű gyapjút, kendert és lenet dolgoznak fel esztendőnként, mely külföldi származású. S mi alatt gazdáink nagyban foglalkoznak ezek termelésével, az alatt eljön az osztrák gyárakba az ausztráliai gyapjú, s leveri ott a miénknek az árát. Szinte nevésségeknek kellene mondanunk, ha nem lenne oly igen siralmas, hogy ennek következtében a gyapjú ára az utolsó időben mennyire szállott alá. Ha a nyers, teljesen feldolgozatlan gyapjura vámot vetünk, p. o. csak 10 frtot métermázsánként, az a mi gyapjunk árát fel fogja rugtatni ugyanannyival. A brünni vagy nem tudom hová való gyáros többet adhat ez esetben a miénkért, mint a külföldiért, mert hisz nem fizet utána vámot, a külföldi után pedig igen. S miután az ország nem termel annyit, mint a mennyit elfogyaszt, kénytelenek vagyunk külföldről is hozni nyert, melynek ára magasabb, s kihatással bír a mi gyapjunk árára is.

És mégis, azt a sajnálatos tapasztalatot kell tennünk, hogy a nyers gyapjú, a nyers len és kender az új vámtarifája szerint egészen vámentesen jöhet be az országba. Ha-onlóképén a nyers és kidolgozatlan állati bőr.

Nyilvánvaló, hogy ez csak az osztrák nagypár érdekében történik így. A nagyiparos ezáltal olcsóbban jut hozzá a feldolgozandó anyaghoz. Olcsóbban termelhet, jobban kiállhatja a konkurencziát. Javára

válnék eme termékek vámentessége nagyon természetesen a magyar iparnak is, ha léteznék ilyen. De az, a mi nálunk van, aligha érdemel említést. Ebbeli szükségseleinket Ausztriából fejezzük.

Sőt meg kell értnünk azt a hallatlan abszurdumot is, hogy a félig feldolgozott ilyen műtermékek, melyekre a gyárosoknak szükségük van, olcsóbb vámmal hozhatók be ezután, mint eddig. Így például a gyapjúból és marhaszorból való durva fonalak, melyek után eddig métermázsánként 8 frtot kellett fizetni, ezután csak 4 frt lesz fizetendő.

A tendenzia szemmel láthatólag mindenütt az, hogy az iparos minél olcsóbban juthasson hozzá a feldolgozandó anyaghoz, s épen semmi gond sincs fordítva arra, hogy a gazda többet kaphasson a nyers termékektől.

Pedig a gyárosról amugy is elegendő mértékben van gondoskodva. Volt róla gondoskodva eddig is, aránylag magas vámoikkal, van gondoskodva az új javaslatban is, melyben e vámoik még inkább felemeltek. Így például a lenfonalak után, melyek eddig 12 frtot fizettek, ezután fizetnek 18-at, a cernázott fonal eddig volt 12, most lesz 35 frt, a szürke darabos vászon, mely eddig 2 frt volt, lesz ezután 6 frt, a csipke 200 frt helyett fizet 300-at és így tovább.

Ausztria megtudta övni, sőt az eddiginél is jobban biztosítani az iparosainak érdekeit. A mi kormányunk még annyit nem tett, hogy abban a tekintetben biztosította volna gazdáink érdekeit, a melyben az egyedül lett volna lehetséges, olyan nyers termékekre vette vámot, melyekből kevesebbet termelünk, mint a mennyi a vámenterület fel lesz dolgozva.

Vessük fel a kérdést így: fogja-e javítani a gazda helyzetét az új kiegyezés vámtarifája?

A felelet, fájdalom, csak tagadó lehet.

Azok az intézkedések, melyek a gabonára és élő állatokra vetett vámoik felemelésében azt látszanak mutatni, mintha a gazdára javítást foglalnának magukban: merőben illuzóriások. Oly intézkedések pedig, melyek segítettek volna rajtuk, czélba nem vettek.

Sőt azt kell mondanunk, hogy a gazda helyzete még rosszabb lesz, mint volt eddig, ha tekintetbe vesszük, hogy 6 nem csak termelőd, hanem egyszerűs mind fogyasztó is. Azért a mi eladni valója van, nem kap ezután sem többet, legalább ebben a vámtarifában nem segít rajta. Azért pedig, a mit vennie kell, fizetni fog többet, mint eddig, mert az új tarifája még magasabb tételeket tartalmaz az iparcikkék legfőbbjére, melyeket mi Ausztriából hozatunk.

Ilyen a helyzet a gazdára nézve. Ilyen álláspontról indul ki az új kiegyezés.

Itélie meg az ország gazdaközönsége, mennyire volt igazsa Tisza Kálmánnak, midőn tavaly is azt hangoztatta, hogy ő a gazdák érdekében barátja az Ausztriával való kiegyezésnek.

Budapest, május 11.

A szabadelvi kör mai értekezletén szövegbe került az erdélyi hitelviszonyok s a teremben levő erdélyi földhitelesítést ügye. Ez utóbbi nagyon kedvezően megoldást nyert, mert a kormány részéről tett nyilatkozatok után azt lehet mondani, hogy az üdvös kezdeményezés a kormány szűkebb közzébe zárt körben történt. A napirenden levő póthitelről szóló törvényjavaslat tárgyalása után ugyanis Horváth Gyula interpellációt intézett a pénzügyminiszterhez az erdélyi hitelviszonyok tárgyában. A kormány régebben ígértett telt az iránt, hogy az alapítandó erdélyi földhitelesítést anyagi segítséggel fogja, vagyis az alapításra 500,000 frtot fog adni. Az ügy nagyon késlekedett, s ez birta rá Horváth Gyulát, hogy kérdést intézzen a pénzügyminiszterhez. Interpellációjában azt kérdezte: van-e tudomása a miniszternek arról, hogy az erdélyi hitelviszonyok egyre válságosabbak válnak; hogy az erdélyi emberek odahaza nem találnak kölcsönt adó forrásra, s ha budapesti intézkedéssel fordulnak, kölcsönt nem kapnak. A helyzet egyre rosszabbá válik, s már-már tarthatatlan, egyre égetőbbé válik valamely intézkedés. A válság megoldását a társadalom magára hagyva keresni nem veheti, mert az erdélyi nem magyar nemzetiiségű társadalom a maguk részéről már megígérték, a mit lehetett, s úgyis elfoglalták a tért a magyar társadalom elől. Szándékozik-e a kormány valamely intézkedést tenni a helyzet javítására ha igen, minő tervei vannak? Avagy egyedül a társadalomra kívánja-e bízni a válságos kérdés megoldását? — Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter válaszában előadta, hogy igen van tudomása az erdélyi hitelviszonyokról s tudja, hogy azok szerfölött kedvezőtlenek. A kormány nem is közönyös ezzel az állapottal szemben s megteszi azt, a mi az uralkodó viszonyok közt lehetséges. Egy új erdélyi intézet alapítását czél szerűnek és helyesnek nem tartja. Az az intézet kénytelen volna a kezdet nehézségeivel küzdeni, éveken át csak arra kellene törekednie, hogy maga iránt bizalmat keltsen; záloglevelei alacsony értékkel bírnának, s nem lenne képes a hozzá folyomódnak olcsó hitelt nyújtani. Ezzel tehát a bajon segítve nem lenne, s a miniszter azt tartja, hogy ily intézet alapítására fordított áldozatok nem hoznák meg gyümölcsöket. Sokkal czél szerűbb, ha a már meglévő intézetek válnak megközelítőleg az erdélyiek elől. A miniszter már folytatott is tárgyalásokat egy-né mely budapesti intézettel s tudomása van arról, hogy ezek expozitúrákat akarnak nyitni az erdélyi részekben. Horváth Gyula kijelentette, hogy egyebet nem tehetvén, kénytelen a pénzügyminiszter választás tudomásul venni, de megnyugtató tudomásul nem veheti. Az, a mit a miniszter említett, egyáltalán nem alkalmas arra, hogy megszüntesse a bajokat. A pénzügyminiszter talán legelőbb holmi expozitúrákat fogna Erdélyben létesíteni, a melyek csak arra valók lennének, hogy a folyamodványokat közelítsék, expedálják Budapestre. Tudomása van az interpellálónak is arról, hogy a földhitelesítést négy, vagy öt erdélyi mágnást, vagy előkelő férfit becsökölj kért fel, de arról sincs tudomása, hogy

ezek vajon elfogadják-e a megbízást. Ha a kormány másképpen nem intézkedik, az erdélyi hitelviszonyok csak tovább fejlődnek a kedvezőtlen irányban, mert a társadalom nem bírja meg a feladatot, a budapesti pénzintézetek expozitúrái pedig üdvös sikerrel nem bírhatnak. Tisza Kálmán miniszternek röviden reflektált a Horváth Gyula szavaira. Ő behatóbban nem foglalkozott a kérdéssel, de annyit kijelenthet, hogy az ország mostani pénzügyi viszonyai közt gondolni sem lehet arra, hogy a kormány egy új intézetet 500,000 frttal segítszen. Ugy a pénzügyminiszter, mint a miniszternek nyilatkozatai igen levező hatást tettek az erdélyi képviselőkre, mert ezek a nyilatkozatok azt jelentik, hogy az erdélyi földhitelesítést ügye, a melynek érdekében olyan buzgó fáradozások — egyelőre legalább — el van vezetve.

A szétpukkadt béka.

A görögök nagy miniszterelnöke sem viszi tovább a hencsért. Deljánisz urra nézve is be kellett következnie a végzetes pillanatnak, hol a magát felvívó béka egyszerre szétpukkad.

Érdekes levelezés is az, mi a görög király és nagyvezér miniszterelnöke egymással az utolsó napokban folytattak. Deljánisz ur előtt teljesen szétfoszottak a görög hősieség nagy álmai, a dicső antik előképek és az ujkori hellén szabadságküzdők fényes alakjai egyformán nem hozzák többé kísértesbe hazafillekelt, megmarad közönséges görög politikuskak, ki velőben könyörög a királynak, engedje őt szívesen visszavonulni a hatalomnak magas pozíciójáról, hogy jövőben ismét az ellenzéki vezérek között ehesse a görög patriotizmus keserű kenyérét. Georgios görög király meg nagyon bölcsen azt felel rá, hogy kedves miniszterelnökének kell kibuznia az állam szekerét abból a kátyúból, melybe eddigi politikájával belevitte. De Deljánisz ur már semmiképp nem tudja elvezni a hatalomnak gyönyöreit, melyek eddig annyi édes boldogságban részesítették és újabb levélben kéri a királytól elbocsátatást, mert az előzmények után a jelenlegi kormányának a békét megkötni nem lehet, és a bonyodalomnak gyors megoldására van szükség. Milyen rosszul is eshetett Deljánisz hazafias lelkének ez a levelezés, mely őt annak kijelentésére kényszerítette, hogy Görögország jóvoltára nézve mi sem sürgősebb, mint az ő kormányzatától való megszabadulás.

Most Athénben az a nagy kérdés, — mi történjék hát Deljánisz urral? Georgios király úgy látszik meggondolta, hogy mégsem tanácsos derék miniszterelnököt kötélen a hatalomban megtartani, és az atheni parlament más vezérférfiához fordult segítségért. De természetesen, hogy a görög politikuskok, ha nagyon sovárognak is a hatalmat, nem szívesen vállalkoznak arra, hogy a gesztenyét a forró, parázsól kikaparják. Trikupis, az ellenzék vezére

ugy találja, hogy Deljánisznak, a parlamenti többség vezérének, ki a válságos helyzetet előidézte, kell érette mindvégig a felelősséget is viselnie. Hozzá a királynak is főséerdeke, hogy minden látszatot elhárítson mintha csak az ő akaratából történnék, a megbódolás a hatalmak előtt. Georgios friss mázolású trónja semmiképp sem áll biztosan a görög nép dinasztikus érzületében. Deljánisz ur szemmel láthatóan törekvése volt, hogy saját népszerűségét a korona rovására mentse meg és visszavonulásának ódiumát a királyra kenje. A minők a viszonyok Athénben és a görög katonai táborokban, a felegyverzés elrendelését alighanem kis forradalommal kellene megváltania. De a király és az ellenzék vezérei átlátják a szítványt. Ha már Deljánisz minden áron czinziannátsi erényekélt akar tündökölni, legalább gondoskodniak róla, hogy a maga valódi színében álljon a nemzet előtt. Mint az atheni táviratok jelentik, Trikupisz tanácsára a király sietősen elhagyja a parlamentet. Ott Deljánisznak saját hívei előtt kell a dicső lemondást végrehajtania, hadd lássák a lelkesült görög patrióták, kiket háborus biztatásaival fölhevített, hogy az a ritka önmegtartózkodás, mely a hatalom feloldozására készült, épen csak onnét van, mert nem akarja magát feloldozni.

Csak az a baj, hogy a miniszteri válságnak, mely ma az általános válság központja, haladéktalanul kellene megoldatnia és a fatális helyzetnek minden további perczé beláthatatlan veszedelmét okozhat. Nagyon félős, ha a megoldás éleg korán nem történik, az atheni nép beavatkozására kerül a sor és Deljánisz a demagóg izgatások lármájában találja az ürügyet, hogy a nemzeti akarat ellenállhatlan nyomására hivatkozva, a háborus politikát fenntartsa. Az is nyomozva tekintet, hogy a török haláron az ellenséges seregek szemtől szembe állanak egymással, szold nélkül és rosszul élemezve, a miért égnek a türelmetlenségtől, hogy ellenség földén jussanak valami könnyebb-séghez. Egyetlen lövés hirtelenül megsemmisíthet minden kilitást a békefenntartásra. De ki állhat arról is jót, hogy a nagyhatalmak sokat hangoztatott egyetértése Görögország ellen a hosszabb idő próbáját ki fogja bírni. Már nemcsak Franciaország, de Oroszország is hiányzik az ostromzároló hajóhad sorozatában, legalább azok a jelentések, melyek az egyes hadihajóknak juttatott feladatokról tesznek említést, az orosz hajókról mélyen hallgatnak. Bizony a hatalmak egyetértése is sokkal finomabb edény, hogysem az időjárás változandóságai között repedéstől ne kellene féltünk.

Kossuth Lajosnál.

A husvétii énnepk alatt rendezett olaszországi társas kirándulás több résztvevője visszajövet Turinba vette útját, hogy tisztelgő látogatást tegyen a nagy hontalannál.

E látogatásról Madary Gábor ur, az ismert nevű, kiváló iparos, a következő sorokat írja lapunknak: «Május 1-én érkeztem est 8 órakor Turinba, Bartaly János, Seibl Károly és Pótl Mátyas urak társaságában. Szállást fogadtam, szétetűztünk a városban s a Kafé Fiorba mentünk. Lépéseinket a tisztelet vezette, mivel megtudtuk, hogy nagy hazánkban is ide szokott járni. Másnap, vasárnap reggel, elküldöttünk négyezretet lakására, melyen kérdem, hogy mikor tehetjük tiszteletünket. Szorult kebellet vártuk a választ, mely végre megérkezett és tudunkra adta, hogy 2—4 óra között szívesen vár.

Alig bírtuk bevárni a két órát, hogy elindulhassunk. Midőn pedig végre a Via de Millet 22-ik számú háza elé értünk, különös érzés fogott el bennünket. A komor falu ház első emeletén a lépcsővel szemben egy kis táblán volt felírva az a név, a melynek hallatára könygyl a magyar ember szemébe.

Nevjegyünket egy szolga vitte be, s rögtön bevezetett a dolgozó-szobába. A falon szembe tűnt Parlaghi Vilma által festett életnagyságú arcképe és egy a haladóki Petőfit ábrázoló kép.

Ő maga, galamboszerű lejen kis fekete házi sapkával, a viruló egészség sugárától volt körülragyogva, s az arckép beteges kinézését másolatától nagyon különbözt. Miután én röviden tisztelő hódolatunk s hő szeretetünkönk bízósítottam, — a mit ő szívesen fogadott — kezét szorítván mindnyájunkkal, helyielyt kínált meg.

A beszélgetés ipari s különösen Magyarország ipari viszonyairól folyt. Többek közt megemlítte, hogy Budapestben az első iparkiallást 1842-ben rendezte a Múzeumban, mint az iparegyetel akkori igazgatója. József nádor pártfogása mellett be akarta mutatni az ország iparosainak képességét, de a mely kísérlet még akkor gyengén sikerült. Három év múlva azonban újabb megpróbálkozásán, már ekkor határozottan sikert aratott.

E terümről a legutóbbi budapesti kiállításra fordítva a beszédet s itt minden mozzanatot teljesen ősmert. A legnagyobb elismeréssel adózott a fényes sikerű próbának s örömet fejezte ki azon a haladásban, melyet Magyarország ipara az utóbbi évtizedekben tett, de egyszerűs mind meggyőző, hogy a sok külföldről behozott iparcikkét is ki kellene szorítani, ami csakis a védvám behozatala által lenne elérhető.

De addig is iparkodjunk társadalmi uton egymásnak segíteni, melynek egyik legjobb s szükségesebb feltétele az olcsó hitel. Alakítsunk azért kölcsönös népbankokat, a melyt most Olaszországban alakítanak, melynek elnté Rossi szenátor áll. Czélja ez

egyetlenek a kisiparost olcsó hitel által segíteni. Ezáltal lehetővé teszi, hogy a kisiparosok közösen gépeket állíthassanak fel, s nyers anyagaktól nyil-hassanak s így még a nagy versennyel is szembe szállani képesek legyenek.

Majd nagy fájdalommal említé, hogy nemzetünk jelleme egyre satnyul s ezen már sem néphákn, sem közös gép nem segít. Az a csuszomzású szellem, az az önző világnézet hódít magának mind több tért, a mely csak az anyagi haszon s a protekció által nyerhető konzervált lelkesül. Majd buzditó szavai után kezét fogván újabb velünk, eldö-vőzánk s szívünkben csak egy kívánság maradt: Tartsa, éltesse még sokáig a magyarok istene Kossuth Lajost. Madary Gábor.

SZENVEDÉSEK ISKOLÁJA.

REGÉNY
 FRANCZIÁBÓL J. B.
 MÁSODIK RESZ.
 A KIS HERCEGNŐ.

I.
 Eladó leány.

— Igen, ha keresni kell a férjét. De mikor megvan! Renaud nem tegnap óta van itt. Ismerjük.

— Mint orvost.

— Kísér mint embert is. Mi kifogásod van ellene? Nincs családja, s jól tudod, hogy ez csak előnyös, mert magad leszel az asszony a házban. Renaud szegény ember, apád is az volt s ma már gazdag lehetne, ha egy s más dolog másképp történt volna. Különben is hozományval még hozzá s ő is tisztességesen keres. Boldogok lehetek hát. Vagy talán az ellen van kifogásod, hogy orvos?

— Oh, hogy mondhatnád ilyet?

— Akkor hát mit vethetsz ellene? Sok beteg van már is, s a mint veled egybekel, átadom neki az enyémét is. Szereted a városkánkat, itt maradhatnát: engem is szeretsz, a közelében maradjok.

— Csak egy kis időt kérek még.

— Minek? Hogy megmondod? Már pedig, ha megmondolni valód van, akkor agyáljád is vannak. Én teljesen kifogástalannak találok azt a fiatal embert. A minop jól megneztém; ép, erőz, imozs, jó szemű, jó étvágyú, csinos fű, huszonnégy éves. Mi kellene még? Barna — nekéd talán inkább ez kellene?

— Neked meg mindig tréfalónk kell a legkomolyabb dologban is, mondá a leány kedves duzzogással.

— Minél komolyabb a dolog lényege, annál vidámabb formát kell neki adni. Ha férjhez adlak, jö-kedvel akarom ezt tenni.

— Jökedvvel! Nos hát épen ez a kifogásom van. Renaud ur ell-nem jökedvű; mindig komor, szinte mogorva. Bizonyosan nagyterágyó.

— Az csak neked jó. Ha én is az lettem volna, te most gazdagabb volnál. A ki sokra akarja vinni, annak nagyra vágyónak kell lennie. Lásd, mennyivel igazságszóbabb vagyok én, mint te. Én jökedvű vagyok — hiszen elégtel is füllányod — pedig életem folyásában sok okom lett volna az ellenkezőre. ÉS mégis az maradtam: vérmérséklet dolga ez. Nos hát, én nem teszek kifogást e fü ellen, a miért nem vagyok, mint én. Nem jökedvű, vagy legalább nem zajos kedvű, de illedelmes, művelt, finom ember. Igaz?

— Igaz. — Nos hát! Tulságosan finomnak úgy sem kell az orvosnak lenni, mert akkor többet foglalkozik a maga személyével, mint a betegével. Mikor Renaud idejött, nem is tudta, hogy te a világon vagy. Csak féltve utóbb, mikor hozzánk kezdett járni s téged csaknem mindennap látott, kérte meg a kezdet. Számítás tehát nem lehet a dologban. S ez a házasság — ha létrejön — mindenesetre szerelem lesz az alapja.

— Oh nem, mondá a leány elpirulva, — mondó inkább: jözan megfontolás.

— Azt nem fogadom el. Hanem mondjuk a kedvedért: vonalom. Ennél több engedményt nem tehetek.

— Ez pedig nekem nem elég . . .

— Eh, hagyjuk a szavakat, mondá az orvos komolyan, s térjünk a dologra. Tudod, hogy ma este el fog jönni s nálunk vacsorál. Szólkása ellenére maga hivatva meg magát, s ebből azt következtetem, hogy valami komoly mondanivalója van . . . No, ne ijedj meg. Csak természetes, hogy végre tisztában akar lenni; mert a helyzet így nem tarthat sokáig. Vagy szereted, vagy nem szereted.

— Igaz. Csak hogy nem szeretem.

— Ugyan már . . .

— Nem szeretem, de nőül megyek hozzá, mondá Eveline szomorú mosolylyal.

— Ezt már szeretem! kiáltott föl az orvos. — Megengedem, hogy van némi agyálód. Ilyen komoly dologban mindig szokott lenni. Nekem is van, pedig tréfalán látszom venni a dolgot. De ez a fiatal ember mégis eléggé meggyűnt. Mindent neked fog közönszhetni; nagyon hátálattannak kellene hát lennie, ha erről megfeleledkezne. Te fiatal vagy és szép, mint akármik más — miért ne szeretne hát? . . . Nos hát, el van végezve, s bizonyos vagyok benne, hogy nem lesz okunk megbánni.

Az orvos ezalatt magára vette feblőjét, fogta kalapját és botját, s megcsókolta leányát.

— Néhány látogatást kell tennem, de nem megyek messzire. Itthon is hagyom a kocsit. Há órára van reggel szőlőt önről; csodálta, hogy még nem jött meg, s azon tanakodott, vajon nem másította-e meg szándékát s talán jobb helyet talált, mint a melyet ő ajánlott . . .

— Nem, kasszony. Késésemet egyik körülmények okozták. De most már itt vagyok.

(Folytatása következik.)

II.

Régi ismerős.

Eveline, a mint egyedül maradt, lebecsülte az egy székre és sirva fakadt.

Miért sirt? Maga sem tudta volna megmondani. Az a házasság épen nem volt neki visszataszító. Sőt kívánta is. Egy darabig azt hitte, hogy pártában marad, mert a vidékbeli kurtnemesség fiait, a kik talán csinos hozományára is lestek, sorba korszarta ki. Ekkor jelent meg a fiatal orvos.

Jules Renaud csinos fű volt s meglelt annak a leírásnak, mely az óreg orvos adott róla.

Mi kifogása lehetett hát Evelinének ellene? A mosolya?

Ez már igazán tulságba csapás!

És Eveline maga is kinevette magát e miatt. De mikor egyedül volt, sirt. Miért? Mert azt szerette volna, hogy vidámabb, nyiltabb, őszintébb legyen, hogy — másképp mosolyogjon!

Fiatal leány szeszélye, a ki még maga sem tudja, hogy mit akar.

Az is lehet, hogy csakis a körülte uralkodó nagy csend tette olyan mélabússá. Neha az is elég.

A kis ház csendje ma különösen hatással volt Evelinére. A konyha meglehetősen messzire volt az ebédtől. A maoska a sarokban dorombolt egy karszékben. Az idő száraz és hideg volt. Még alig volt egy óra s már szinte besötétedett.

Egyszerre csak csöngöttek.

— Mária!

Eveline bizonyos kényelmetlenséget érzett. Bizonyosan Renaud jött. De minek siet olyan nagyon? A cseléd beszállt.

— Nyisson ajtót, mondá neki Eveline.

Nem Renaud volt, hanem egy fiatal, csinos nő, ki fátályalt fölemelve Giraud orvost tudakolta.

— Nincs iltthon.

— De nem sokára hazra jön?

— Talán két óra múlva. Előbbre nem is várom. Az ismeretlen nő meghajította magát s kifelé indult.

— Két óra múlva ismét előjövök, mondá kissé elfogódott hangon.

— Orvosi tanács végett? Mert apám este csak sürgős esetben fogad el betegeket.

— Nem orvosi tanács végett jöttem, hanem . . . A nevem Juliette Duval.

— Ah, Juliette Duval? Az akkor nagyon szívesen fogja látni, kasszony! Már két nap óta várja. Kérem, kasszony, foglaljon helyet. Apám épen ma reggel szőlőt önről; csodálta, hogy még nem jött meg, s azon tanakodott, vajon nem másította-e meg szándékát s talán jobb helyet talált, mint a melyet ő ajánlott . . .

— Nem, kasszony. Késésemet egyik körülmények okozták. De most már itt vagyok.

ELENA. 20

OLASZ REGÉNY.

IRTA: GIOVANNI VERGA.

Igen! Hová ment mindig, mikor elfátályozva, gyorsan kishant a házból? Neki azt most már soha sem vallaná meg, de e levelből tán meg lehetne tudni; miért nem tört fel, miért nem ígygezkett a titkot megtudni? . . . És ha Elena mégis ártatlan volna? . . . Ha ez a level nem léteznék . . . ha ő semmit sem tudna arról, . . . ha el tudná képzélni, hogy nem Elena irta? . . . És ha az ellenkezőről győződnék meg, mit mondana e nőnek, mi történnék akkor e házban, e fehér virágos ágyú hálószobában, e kabinethon, hol annyiszor gondolt ő rá? . . . S a gyermek, a ki világra jöendő? . . . S mikor jön e gyermek világra? . . . Mióta nem volt Elena az övé, mily mértékben adta át magát másnak . . . Csak szívvel, csak képezeléssel volt-e a másé? . . . Kísse mindig könnyelmű és képzélgő volt, de jó volt a szíve; talán csak könnyelmű volt s egyéb vétke nincs. . .

Ah! mily rettentelen volt e level és e név. Elena nyugodt, elegáns kézirattal, mely oly mozdulatlanul fektűt előtte az asztalon! Ha megtudná tőle, hogy Elena nem vétkes, hogy csak könnyelmű volt!

Szemére szorítá öklét és sirt mint egy gyermek, zsebkendőjével fojtva el zokogását, hogy a szolgá

KIS HIRDETÉSEK

8 rovatban minden adógyűjtemény 2 kba kerül...

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal...

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válasza szükséges levélbélyeg beküldetik.

Uj, egy és többször használt zsalók, kátrányonyvák, receptonyvák, Nagel Tih. cégnél...

Vétel. Kisebb háztelek keresetük vétele. Alkalmazást keres. Egy VII. gimnaziumi tanuló...

Intelligens. Fialta leány. Disz- és konyha-kertész. Helyi ügynökök...

Kalvin-tér. 12-15 forint. Különféle. Szász. Székely. Gyűvendi-iroda...

Kis ház. Egy földszintes 3-4 szobából álló lakás. Oktatás. Des leçons françaises...

Matico-befektetvény. GRIMAULT & Cie. gyűvendi-iroda...

HOMESPUNS nadrág mérték után 8 ft után KRAUSZ 3. sz. férfiszabónál IV., Kiglyó-tér

Kanitz Ferencz, Budapest, IV., váci-utca 12. szám. szakszerű vészraktár.

Pischinger-Torta. A világ legjobb tortája...

WOLFFNER GYULA és TÁRSA gyapjamosó-gyára BUDAPESTEN.

GAZDASÁGI GÉPEK ELADÁSA. VIDATS ISTVÁN gépgyára...

Karlsbadi angolkészertő. Ezen általános kedvelt 80 év óta...

Különlegesség! Karlsbadi angolkészertő BECHER JÁNOS

CHAMPAGNE AYALA & Co. Egyedüli raktár...

KARLSBADI PEZSCOPORA. A karlsbadi pezsvíz...

FELSŐ-BAJOM gyógyfürdőhely. Kís-Küküllőgyében, Erdély.

Szállítható mezei acél-vasutak. (Horska szabálya.)

A FRANKLIN-TÁRSULAT. kiadásában Budapestben megjelent...

Átköltözés miatt bútorok minden áron eladtnak.

FELTÖLTÖTT SPORTNAPTÁR az 1886-ik évre.

Hirdetések a kiadóhivatalban Budapest, IV., kecskeméti-utca 6.

Epen most jelent meg. Nemzetgazdasági írók tára.

HUME DÁVID. Közgazdasági tanulmányai.

Minden sportmannak nélkülözhetlen! a löversenyszabályzat kivonatát

KRONSTEINER KAROLY. Façade-festékek gyára.

A FRANKLIN-TÁRSULAT. kiadásában Budapestben megjelent...

AZ OKOR TÖRTÉNETE. Dr. MÜLLER DÁVID.

MANGOLD LAJOS. Második kiadás. 1878.

KRONSTEINER KAROLY. Façade-festékek gyára.

A FRANKLIN-TÁRSULAT. kiadásában Budapestben megjelent...

AZ OKOR TÖRTÉNETE. Dr. MÜLLER DÁVID.

MANGOLD LAJOS. Második kiadás. 1878.

PETELEI ISTVÁN. AZ ÉN UTCÁM elbeszélések egy kötetben

KRONSTEINER KAROLY. Façade-festékek gyára.

A FRANKLIN-TÁRSULAT. kiadásában Budapestben megjelent...

AZ OKOR TÖRTÉNETE. Dr. MÜLLER DÁVID.

MANGOLD LAJOS. Második kiadás. 1878.

PETELEI ISTVÁN. AZ ÉN UTCÁM elbeszélések egy kötetben